

קובפק, סידור ארטימוביץ' (1887-1967)

(Sidor Artemevich Kovpak). מפקד פרטיזנים סובייטי במלחמת-העולם השנייה. ק' נולד בכפר קוטלובה (Kotelva) שבמחוז פולטובה. במלחמת האזרחים לחם כפרטיזן בצד האדומים, ואחר-כך היה חייל בצבא האדום באוגדת צ'אפאייב. בין שתי מלחמות-העולם עבד בתפקידים שונים במפלגה ובמשק, ובשנת 1940 היה יושב-ראש עיריית פוטיוול (Putivl) שבמחוז (אובלסט) סומי (Sumy).

כשהתקרבו הגרמנים למחוז סומי, בסוף ספטמבר 1941, ארגנו ק' וסמיון רודנייב גדוד פרטיזנים, והגדוד התפתח לאוגדה. ב-26 באוקטובר 1942 יצא ק' בראש אוגדתו, בת 1,500 לוחמים, למסע קרב מערבה, ובראשית 1943 הגיע לצפון ווהלין. במחצית השנייה של שנת 1943 ערך מסעות קרב דרך ווהלין ופולסיה, וב-12 ביוני 1943 יצא למסע קרב לעבר הרי הקרפטים. למסע היו שתי משימות: הפגנת נוכחות סובייטית בגליציה המזרחית, שבה שלט אופ"א – צבא המתקוממים האוקראיני, וכן פיצוץ מתקני נפט באיזור דרוהוביץ' (Drohobyc). בדרכו שיחרר ק' יהודים ממחנה העבודה בסקאלאט (Skalat), וקבוצת צעירים צורפה לאוגדה כמחלקה יהודית בפיקוד פרטיזנים יהודים ותיקים. אחרי קרבות עקובים מדם נאלצה האוגדה בדרכה חזרה להתפלג לקבוצות קטנות. רבים נפלו בדרך הנסיגה, ורק חלק הגיע למקום הריכוז שבצפון-מזרח ווהלין.

בינואר 1944 הוטס ק' לעורף בגלל פציעה. פעמיים זכה לאות 'גיבור ברית-המועצות' וניתנה לו דרגת גנרל-מאיר (אלוף). אוגדתו אורגנה מחדש, וכונתה 'אוגדת הפרטיזנים האוקראינית הראשונה על שם ק', ובפיקודו של סגן-אלוף פטרו ורשיגורה פתחה ב-5 בינואר 1944 במסע קרב דרך ווהלין, גליציה המזרחית, מחוז לובלין, בריסק ופינסק. בתוך המסע פורקה האוגדה. ב-1947 נתמנה ק' לסגן יושב-ראש הסובייט העליון של הרפובליקה האוקראינית.